

NAHKA

Nahkuri on eräs vanhimmista ammateista. Nahkurin työhön kuuluu parkitseminen eli nahan käsittely niin, että siitä tulee pehmeää ja kestävä. Vedestä ja kaarnasta keitetään liemi, jossa vuotaa liotetaan, ja vuodan lihapuoli kaavitaan puhtaaksi kalvoista. Esim. hirvennahnan parkitsemiseen kuuluu puolisen vuotta, kun taas ohuemman vuohennahan parkitseminen kestää 7–10 päivää.

SKINN

Kunskap om att använda djurhudar har varit viktigt för människans utveckling och utbredning. Värmande skinn har använts både som kläder och som inredning i hemmen. Det hårda livet uppe i norr blev lättare - läder, pälsar och fårskinn var material som avsevärt kunde förbättra livsvillkoren för dem som hade tillgång till dem.

I samhällen nära vatten har man också garvat fiskskinn att användas i kläder.

VAD ÄR GARVNING?

För att skinn ska bli användbart behöver det *garvas*. Garvningen är ett slags konservering som gör skinn mjukt och hållbart. Traditionellt har man i Norden garvat med bark från gran och ek.

Skinnen får bada i omgångar i en lag på bark och vatten, samtidigt skrapas hinnorna bort från skinnets insida. Hur lång tid garvningen tar beror främst på skinnets tjocklek, men även på temperatur och lagens koncentration. En större hud av nöt eller älg tar ca ett halvår att genomgarva, ett getskinn som är betydligt tunnare tar bara 7-10 dagar. När det är klart sköljs den i friskt vatten ett par timmar.

Garvare är ett av de äldsta yrken som finns. I mer utvecklade kulturer betraktades garvning som ett yrke för män medan det hos mer primitiva kulturer och naturfolk ansetts vara en kvinnoyrke. Från 1700-talet började garvningsmetoderna förändras och utvecklas till processer som liknar dagens. Man upptäckte kromsalterna som förbättrade garvningen men istället orsakade miljöproblem. Idag använder läderindustrin mängder av kemikalier och flera av dem påverkar människor och miljö negativt, främst i de länder där lädret tillverkas.

SKINN

“Man ska inte sälja skinn
förrän björnen är skjuten.”

Nordiskt ordspråk

SE EN KORTFILM
OM SKINN HÄR:

SYDKUSTEN
SYDKUSTENS LANDSKAPSFÖRBUND R.F.